

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר

ויאמר גו' מחר חודש – ה'תש"מ

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוק"לה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ בראשית, מבה"ח מרחשון, ה'תש"פ

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לזכות

פינחס בן הדסה

לרפואה שלימה וקרובה

ושלא יישאר שום רושם כלל

ולאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

ולפלא קצת, שהרי כפי התיאור שלו, הרי ראה כמה חסדי השם במוחש, השגחתו הפרטית, והרי זהו (ענין הבטחון והשגחה פרטית) מיסודי אמונתנו ותורתנו תורת חיים, הוראה בחיים, וכשיתבונן בזה ועד שיהי' הענין חקוק במוחו ושכלו, הרי המסקנא מידיית בסגנון נעים זמירות ישראל, בשם כל אחד מישראל, ה' לי לא אירא, ה' רועי לא אחסר. ועי"פ כתבו כנראה שחוסר הבטחון משפיע על מצב רוחו וגם על מצב הבריאות, וככל שמרבים בבטחון בהשם מתרבה בברכת השם, ובפרט בנוגע למצוה ראשונה שבתורה, שהרי נותן התורה ומצוה המצוה, הרי הוא גם הרופא כל בשר ומפליא לעשות, רפואת הנפש ורפואת הגוף.

וכיון שעל האדם לעשות את התלוי בו בדרך הטבע, גם להבא ישאל דעת רופא וימלא הוראתו, ויהי רצון שתחול בזה הברכה כמי"ש וברכך ה"א בכל אשר תעשה.

התקוה שלמותר להדגיש על הכרח הנהגה בחיי היום יומים שתהא מתאימה להוראות תורתנו תורת חיים ובקיום מצותי' עליהם נאמר וחי בהם, ומהנכון אשר יבדקו את התפילין שלו ובכל יום חול קודם הנחתם להפריש פרוטות אחדות לצדקה — כמובן שצ"ל בלי נדר — .

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

ב

תורת חיים, הוראה בחיים: ראה זח"ג נג, ב. וראה רד"ק לתהלים יט, ח. ספר השרשים שלו ערך ירה. הובא בגו"א ר"פ בראשית. נעים זמירות ישראל, בשם כל אחד מישראל: שמואל-ב כג, א. וראה שהש"ר פ"ד, ד (בתחלתה).

ה' לי לא אירא: תהלים קיח, ו.

ה' רועי לא אחסר: שם כג, א.

למצוה ראשונה שבתורה: מצות פו"ר.

כמי"ש וברכך ה"א בכל אשר תעשה: פ' ראה טו, יח.

עליהם נאמר וחי בהם: אחרי יח, ה.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ בראשית, מבה"ח מרחשון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה ויאמר גו' מחר חודש גו' שנאמר בהתועדות מוצאי ש"פ בראשית, מבה"ח וער"ח מרחשון ה'תש"מ (לפני ארבעים שנה), הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שזוכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

כ"ד תשרי, ה'תש"פ,
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2019 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5780 • 2019

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

הוספה

בי"ה, טז' מ"ח תשכ"א
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' ... שי
וזוגתו מרת ... תחי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבה (ומלפני זה מכתבו עם המצורף אליו, שנתקבל בימי החגים והמועדים, שאין הזמן גרמא כ"כ לעניית מכתבים), בו כותבת אודות בריאות בנם ... שי, ודעת הרופא להוצאת השקדים ופאָליפין.

ובטח לפחות שני רופאים – דעתם כן. והרי עתה בטל לגמרי החשש שכותבת בהנוגע להזמן. וימלאו כהוראת הרופא בשעה טובה ומוצלחת, ותהי רפואתו שלימה ויגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, וכן את בתם תי'.

והרי נכנסנו לשנה חדשה שנתחדש המזל בתוקפו וחוזקו.

בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

בעת רצון יזכירו את כאו"א מהם על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבגי"מ זי"ע.

בי"ה, כג' אייר תשכ"ה
ברוקלין

מר ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו ממוצש"ק כי אייר, בו כותב ראשי פרקים מדברי ימי חיו ומצבו עתה בנוגע לבריאות ובנוגע לפרנסה, אשר משניהם איננו שבע רצון וכו' וכן בנוגע למצב רוחו.

מצילום האגרת.

תוכן המאמר

- הענין דונפקדת כי יפקד מושבך שבר"ח מודגש במיוחד בר"ה – שתחילה ישנו החסרון (יפקד) בענין דוישב הוי' מלך לעולם (מושבך), ואח"כ נעשית המשכת העצמות (תכלית העילוי דונפקדת).
- ומזה הוראה ונתינת כח בעבודת בני", שדומין ללבנה, המאור הקטן – שהמשכה אליהם היא דוקא ע"י הקדמת הביטול והקטנות, כמ"ש מרום וקדוש אשכון את דכא ושפל רוח.
- והקשר לבראשית ברא אלקים גו', גילוי הכוונה דשם אלקים, בכל ג' הפירושים דבראשית: בקדמין, בחוכמתא וברא שית – החל מההכתרה דר"ה בבחי' הרצון, וכפי שנמשך אח"כ בענין דבמי נמלך, ועד לעבודה בפועל בעשיית דירה לו ית' בתחתונים.

(כידוע הוראת אדמו"ר מהר"ש⁷⁰), היינו, שהעולם הוא אמנם מציאות אמיתית ע"פ תורה (ולא אחיזת עינים ח"ו), אבל זוהי מציאות שאינה בבחי' מציאות כו' (כפי שמבאר אדמו"ר מהר"ש בארוכה בד"ה מי כמוך באלים הוי"ו⁷¹). ואח"כ נמשך בעבודה בפועל דעשיית דירה לו ית' בתחתונים, למטה מטה, ועד בחושך כפול ומכופל של הגלות, שדוקא שם נעשה יתרון האור מן החושך ויתרון החכמה מן הסכלות⁷², עי"ז שעומדים בתוקף כו', כידוע הנהגת נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר בתכלית החושך כפול ומכופל במדינה ההיא, ודוקא עי"ז נפעלה הבקיעה (עס האָט דורכגעבראַכן) גם בהפצת המעיינות חוצה ביתר שאת וביתר עוז, ועד שנתפשט בריבוי לשונות בריבוי ארצות, עד לחוצה שאין חוצה הימנו. וכל ענינים אלו נעשים מתוך שמחה וטוב לבב, כמצווה עלינו: עבדו את הוי' בשמחה⁷³, שנעשה מצב תמידי של כל אחד מישראל, שהנהגתו צריכה להיות באופן שכל מעשיך (איזה ענין שעושה) יהיו לשם שמים⁷⁴, ובכל דרכיך (איזו דרך שתהי') דעהו⁷⁵, שהענין דדעהו (לידע את הוי', כמבואר בתניא⁷⁶ שזהו באופן שיתקע מחשבתו בחוזה) נעשה גם עי" ענינים שלכתחילה הם דרכיך.

ועי"ז פועלים שבקרוב ממש תהי' תכלית השלימות — אתי מר דא מלכא משיחא, שאז יקויים היעוד⁷⁷ ואולך אתכם קוממיות, בקומה זקופה, עי" העמידה בתוקף, בקומה זקופה, לקיים מ"ש⁷⁸ אם בחוקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם, שתהיו עמלים בתורה על מנת לשמור ולקיים, ואז — ונתתי⁷⁹ גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה וגו' ונתתי שלום בארץ וגו' והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם, בקרוב ממש בביאת משיח צדקנו, יבוא ויוליכנו קוממיות לארצנו, במהרה בימינו ממש.

בס"ד. מוצאי ש"פ בראשית, מבה"ח וער"ח מרחשון, ה'תש"מ

(הנחה בלתי מוגה)

ויאמר יהונתן אל דוד¹ מחר חודש ונפקדת כי יפקד מושבך². וידוע ביאור רבותינו נשיאינו בזה³, דהנה, ענין ונפקדת הו"ע הזכרון. וענין יפקד מושבך הוא החסרון במושבו⁴. ופי' ונפקדת כי יפקד מושבך הוא, שהענין דונפקדת נעשה עי"ז שיפקד מושבך. וכמסופר בפסוקים שלאח"ז כל הסיפור והשתלשלות הדברים, שע"ז שויפקד מקום דוד⁵, נעשה אח"כ המעמד ומצב דוד הגדיל⁶ (עד כי גדל מאד⁷). וענין זה קשור עם מחר חודש (שאו אומרים הפטרה זו), כי, ענין החודש בפשטות הענינים קשור עם התחדשות הלבנה, והיינו, שלאחרי הענין דיפקד מושבך ברגע שלפנ"ז, נעשית ראיית מולד הלבנה בר"ח, ועד להשלימות דקיימא סיהרא באשלמותא⁸. ועד"ז בספירת המלכות, שנקראת חודש, כמ"ש⁹ חודש אשתו¹⁰, שע"י יפקד מושבך, שהו"ע הביטול דלית לה מגרמה כלום¹¹, נעשה הענין שנקרא בלשון הקבלה יחוד ז"א ומלכות (בדוגמת יחוד שמשא וסיהרא), כמבואר בכו"כ מקומות¹² שזהו מצד שרש המלכות ברדל"א¹³ (למעלה מז"א), ולאח"ז נעשה ענין ההולדה (שקשור גם עם הענין דונפקדת, שהוא כמו וה' פקד את שרה¹⁴), שבו מתגלה כח האין סוף (כמבואר בארוכה בכ"מ¹⁵).

1) כ"ה (בשינוי מלשון הכתוב: "ויאמר לו יהונתן") בד"ה זה תקס"ח (מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח ח"א ע' תקכח. ע' תקמד. ע' תקלד) ובאוה"ת ברכה (ע' א'תתפט. ע' א'תתצב).	7) תולדות כו, יג.
2) שמואל"א כ, יח — התחלת ההפטרה דשבת ערב ר"ח.	8) ראה זהר ח"א קג, א. ח"ב פה, א. ועוד.
3) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן שם (ע' תקלד). אוה"ת פרשתנו י, סע"א ואילך. ברכה שם (ע' א'תתצב). סה"מ תרל"א ח"א ע' שלו ואילך. תרל"ג ח"א ס"ע רלו ואילך. תרנ"ח ע' קעט ואילך. עת"ר ס"ע סח ואילך. פרי"ת ע' קסז.	9) דברי הימים"א ח, ט.
4) ראה פרש"י, רד"ק ומצו"צ עה"פ.	10) ראה מאורי אור אות ח סעיף ח. אוה"ת פרשתנו שם, ב. בא ע' רעח.
5) שמואל"א שם, כה.	11) ראה זהר ח"א לג, ב. רמט, ב. ח"ב רטו, א.
6) שם, מא.	12) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים ע' שיג ואילך. סה"מ תרפ"ט ע' טז ואילך. וש"נ.
	13) ראה עץ חיים שער יג (שער א"א) פ"ב. לקו"ת חוקת נח, ב. סה"מ תרנ"ט ע' טו. ע' פח. עטר"ת ע' סג ואילך.
	14) אוה"ת פרשתנו י, סע"א. סה"מ תרל"א, תרל"ג ותרנ"ח שבהערה 3.
	15) לקו"ת שה"ש לט, ד ואילך.

70) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תריז.	74) אבות פ"ב מ"ב.
71) סה"מ תרכ"ט ע' קסא ואילך. וראה מים רבים תרל"ו פקנ"ח.	75) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג.
72) קהלת ב, יג.	76) ספ"ג.
73) תהלים ק, ב. וראה רמב"ם סוף הל' לולב.	77) בחוקתי כו, יג ובתו"כ ופרש"י.
	78) שם, ג ובתו"כ ופרש"י.
	79) שם, ד ואילך.

להיות לו ית' דירה בתחתונים⁵⁵ [וכמובא בדרושי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁵⁶ מאמר רבינו הזקן אויף אַ תאווה איז קיין קשיא. וזהו אמיתית הענין שבגללו היתה בריאת העולמות, אע"פ שיש עוד טעמים על הבריאה, כפי שמביא אותם⁵⁷, ואח"כ מתווך ביניהם⁵⁸], צ"ל ההתהוות בפועל ע"י הששה מדות (ברא שית), ועד כפי שהם בתכלית השלימות — ביום השביעי, שבו נאמר⁵⁹ ויכולו השמים והארץ וכל צבאם, שמתעלים לבחי' התענוג, שזהו ענינו של שבת⁶⁰, כמ"ש⁶¹ וקראת לשבת עונג גו' אז תתענג על הוי'.

ו) וענין זה נעשה הוראה על כל השנה כולה, החל מ"ה שבו ישנו הענין דתמליכוני עליכם שממשיכים ע"י תקיעת שופר (ועוד לפני ע"י אמירת פסוקי שופרות ביו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת⁶²), ולאח"ז כל הענינים הכלליים שממשיכים בכל החודש כולו, על מנת שיומשכו בכל הענינים הכלליים והפרטיים של כל השנה כולה — שתהי' עבודת האדם באופן דמעלין בקודש⁶³, שזהו ציווי תמידי, והיינו, שמבלי הבט על השלימות שעומד בה, והרי עמך כולם צדיקים⁶⁴, צריך להיות אצלו הענין דלא תבא צדיקייא בתיובתא⁶⁵, וכמארז"ל⁶⁶ שצ"ל כל ימיו בתשובה, דאע"פ שברגע זה היתה כבר תכלית השלימות בעבודתו, אומרים לו שגם לאח"ז צ"ל כל ימיו בתנועה של תשובה, שענינה והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה⁶⁷, לשוב לתכלית השלימות דא"ס כו', שזהו"ע תשובה עילאה, כמבואר באגה"ת⁶⁸ ובדרושי אדמו"ר האמצעי והנשיאים שלאח"ז שעוסקים בענין התשובה. ואח"כ נמשך ענין זה בנוגע לסדר השתלשלות העולמות⁶⁹, שמים וארץ, באופן דמלכתחילה אריבער

55) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.
56) המשך תרס"ו ע' יא.
57) שם ע' ו ואילך.
58) שם ע' תקפו ואילך.
59) פרשתנו ב, א. וראה אוה"ת פרשתנו ד"ה ויכולו (מב, ב ואילך).
60) אולי הכוונה שישו"ת במיוחד לשבת בראשית שבסיומו של חודש תשרי (החול"ל).
61) ישע"י נח, יג"ד.
62) ראה המשך תרס"ו בסופו.
63) ברכות כח, א. וש"נ.
64) ישע"י ס, כא.
65) הובא בלקו"ת שמע"צ צב, ב. שה"ש

ב) וענין זה מודגש במיוחד בר"ח תשרי, ר"ה¹⁶, עליו נאמר¹⁷ תקעו בחודש שופר בכסה, שהחודש מתכסה בו¹⁸, שזהו"ע דיפקד מושבך, שהוא החסרון בענין דוישב הוי' מלך לעולם¹⁹, ולאח"ז נעשה הענין דתמליכוני עליכם²⁰, כמבואר במ"א בארוכה²¹ שענין זה נמשך מבחי' התנשאות עצמית שלמעלה מהתנשאות על העם, ועד שממשיכים מעצמות ומהות כו', כמבואר בסידור²² בד"ה להבין ענין תק"ש ע"פ כוונת הבעש"ט ז"ל. וזהו גם הענין דתקעו בחודש שופר, כפי' הבעש"ט²³ שחודש הו"ע ההתחדשות דבר חדש, כיון שממשיכים מלכתחילה מעצמות ומהות. וזהו הענין דונפקדת כפי שהוא בתכלית העילוי כו'. ומשם נמשך עד למטה מטה ביותר, שנעשית התהוות חדשה כו', וכמבואר בדרושי ר"ה²² שאע"פ שזהו ענין שבפנימיות כו', הנה עי"ז נעשית התחדשות (ועד להתחדשות שלא בערך) גם בחיצוניות העולם, ובאופן דמלוך על העולם כולו כו' וידע כל פעול כי אתה פעלתו²⁴ (גם בעולם העשי' עד לעוה"ז הגשמי, כמובן מסידור האריו"ל²⁴).

ג) והנה אע"פ שמחר חודש הו"ע שקורה רק מזמן לזמן, יש גם הוראה מזמן זה בנוגע לעבודת האדם, שבבוא מעמד ומצב בדומה לזה, יש לו הוראה ביחד עם נתינת כח שיהי' הענין דונפקדת כי יפקד מושבך.

והענין בזה, דהנה, עבודת בני" באופן תמידי היא בדוגמת הלבנה — שהרי בני" מונין ללבנה²⁵, לפי שדומין ללבנה, שנקראת המאור הקטן²⁶, וכך נקראים גם בני"י²⁷, כמ"ש מי יקום יעקב כי קטן הוא²⁸, דוד הוא הקטן²⁹, והם עתידים להתחדש כמותה³⁰ — שחלוקה מהשמש, שבנוגע לשמש אין שינויים, משא"כ הלבנה יש בה שינויים וחדושים מיום ליום, והיא בתמידות באופן של עליות וירידות, אבל גם הירידה היא צורך עלי', וע"ד האמור לעיל (ס"א) שע"י יפקד מושבך נעשה ונפקדת, והיינו, שהענין דיפקד מושבך אינו ענין של חסרון ח"ו, אלא זהו דרך ושלמות

16) ראה גם סה"מ תרל"א, תרל"ג ותרנ"ח.
17) תהלים פא, ד.
18) ר"ה ח, ריש ע"ב.
19) תהלים כט, י. וראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח שם. אוה"ת פרשתנו יב, א.
20) ברכה שם. פר"ת שם.
21) ר"ה טז, א. לד, ב.
22) ראה סה"מ תרפ"ט שם. ועוד.
23) סידור עם דא"ח — רמו, ב ואילך.
24) כתר שם טוב סימן קיט. סימן רננ.
25) תפלת ר"ה.
26) סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג.
27) פרשתנו א, טז.
28) ראה חולין ס, ב.
29) עמוס ז, ב. ה.
30) שמואל"א יז, יד.
31) ברכת קידוש לבנה — סנהדרין מב, א.

בעבודה כו', שדוקא עי"ז נעשה הענין דונפקדת, שנמשך ממקום הזכרון ולמעלה מזה, ועד למקום שלמעלה מכל גדר של דרגות ומעלות.

אך עדיין צריך להבין הטעם שישראל מונין ללבנה, דלכאורה³¹, הרי יש מעלה בשמש, שנקרא המאור הגדול³², ואין בו שינויים, אלא מאיר תמיד כו'. ומבואר בזה³², שאלו שמונין לחמה, מקבלים רק המשכה חיצונית, שבאה בענינים חיצוניים, אבל בני"י שהם חלק אלוקה ממעל ממש³³, ועד שנעשים חד כו', כיון שהעצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלול³⁴, הרי ענינם הוא ענין הפנימיות כו', שזהו גם ענין התורה ומצוותי, שעז"נ³⁵ פנים בפנים דיבר הוי' עמכם, ולכן ההמשכה אליהם היא ע"י הקדמת הביטול והקטנות כו', בדוגמת המאור הקטן. ולהעיר גם מתורת הרב המגיד³⁶ אודות האב שמתבונן ומשתעשע עם בנו הקטן ומתענג מזה כו', ועי"ז בא בנו הקטן לתכלית השלימות והעילוי, עד שנעשה חד עם האב. והדרך לזה והתחלה בזה — מהענין דאת דכא ושפל רוח³⁷ (כמבואר בארוכה בתו"א בהתחלת פ' בראשית³⁸ בענין ואל זה אביט אל עני ונכה רוח³⁹), שעז"נ³⁷ מרום וקדוש אשכון.

ועוד ענין בזה, שמעמדם ומצבם של ישראל באופן כזה דוקא, פועל לשנות את כל המציאות כולה, שמים וארץ וכל צבאיהם, שתהי' מציאות ע"פ תורה כפשוטה, וכידוע מ"ש בירושלמי⁴⁰ עה"פ⁴¹ לא-ל גומר עלי, שכאשר בני"י פוסקים ע"פ תורה בנוגע לענין הקשור עם מציאות העולם, אזי משתנית מציאות העולם ע"פ הפס"ד של בני"י.

(ד) **ויש** לקשר זה עם מ"ש⁴² בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, כידוע תורת הבעש"ט שמביא נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר⁴³, דתחלת העבודה, בראשית, היא ברא אלקים, היינו לגלות (ברא מלשון גילוי, כדאיתא במסכת חולין⁴⁴) הכוונה דשם אלקים⁴⁵, והוא ע"י

(31) ראה אוה"ת פרשתנו ד, סע"ב.
 (32) אוה"ת שם ה, א ואילך, י, ב.
 (33) תניא רפ"ב.
 (34) כתר שם טוב סימן קיא". הוספות
 סימן רכו. וש"ב.
 (35) ואתחנן ה, ד.
 (36) לקו"א ואו"ת בתחלתם.
 (37) ישע"י נז, טו.
 (38) א, ג.
 (39) שם טו, ב.
 (40) כתובות פ"א סוף ה"ב. ועוד.
 (41) תהלים נז, ג.
 (42) פרשתנו א, א.
 (43) ד"ה בראשית תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 74). וראה גם ד"ה ויאמר לו יהונתן דש"פ בראשית תש"ל (סה"מ תש"ל ע' נג ואילך).
 (44) מג, ב. וראה גם סה"מ תרל"ה ח"ב ע' רצא. וש"נ.
 (45) אולי הכוונה, שכיון ששם אלקים הו"ע ההעלם כו', הנה גילוי הכוונה דשם אלקים הוא ע"ד הענין דונפקדת שבא ע"י ההעלם דכי יפקד מושבך (המז"ל).
 (46) תרגום אונקלוס.
 (47) בתרגום ירושלמי עה"פ: בחוכמא.
 (48) ראה זח"א לא, ריש ע"ב: דתרגם יונתן בראשית בחכמתא.
 (49) ראה זח"א ג, ב. טו, ב. תקו"ז תיקון יא (כו, ב).
 (50) אבות רפ"ה.
 (51) ח"א רמז, א. ח"ג צד, ריש ע"ב. רחצ, ב.
 (52) יתרו כ, יא.
 (53) חגיגה ו, ריש ע"ב.
 (54) ב"ר פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג. וראה סד"ה בששה"ק תרס"ג (סה"מ תרס"ג ח"א ע' צה ואילך). המשך תרס"ו ע' תסג.

את השמים ואת הארץ, דאפשרות התגלות הכוונה דשם אלקים הוא ע"י ההתבוננות בשמים ובארץ, את השמים הם הנבראים דצבא השמים, ואת הארץ הם הנבראים דצבא הארץ, ובהם ועל ידם יודעים ומשיגים הכוונה דשם אלקים. ובהמשך לזה מביא ביאור הצ"צ, שבתוכית בראשית יש שלשה פירושים (ובהתאם לכך יש ג' אופני וסוגי עבודה בענין התגלות הכוונה דשם אלקים). הפי' בראשית בקדמין⁴⁶, דפירושו כתר (כי ספירת הכתר היא קודם סדר הספירות וההשתלשלות). הפי' בראשית בחוכמתא⁴⁷, דפירושו בחכמה (ראשית כחות הפנימיים. והיינו, שהחילוק בין ב' הפירושים הוא כמו כללות החילוק שבין אור המקיף וסובב כל עלמין לאור הפנימי וממלא כל עלמין). והפי' בראשית ברא שית⁴⁸, דפירושו הששה מדות. ומבאר, שכל השלשה פירושים נכונים ואמיתיים באמת לאמיתתם, דמהות ועצם ההתהוות הוא בקדמין, מצד הכתר שהוא האור שלמעלה מהשתלשלות (שזהו מה שעלה ברצונו כו', שבספירות הו"ע הכתר). ואח"כ נמשך כל סדר ההשתלשלות, שבכללות הו"ע העשר ספירות (כפי שנמשכים ובאים אח"כ בעשרה מאמרות⁴⁹), החל מספירת החכמה, בחוכמתא. ואח"כ באה התהוות העולמות בפועל ע"י הששה מדות (החל ממדת החסד, כמ"ש⁵⁰ כי אמרתי עולם חסד יבנה), ברא שית, כפירוש הזהר"י⁵¹ במ"ש⁵² כי ששת ימים עשה הוי' את השמים ואת הארץ, שלא נאמר בששת, אלא ששת, כי, בריאת שמים וארץ וכל צבאיהם היא ע"י ששת ימים (ששה מדות).

(ה) **והנה** בזמני השנה מודגש ענין זה בחודש תשרי (ומובן שמזה יש גם הוראה על כל השנה כולה (כדלקמן ס"ו), כיון שהתורה כללות ופרטות נאמרה⁵³), שהתחלתו בענין דתמליכוני עליכם (כנ"ל ס"ב), שהו"ע ההכתרה עם כל הפרטים שבדבר, שענין זה הוא בבחי' הרצון (כתר, בקדמין), ועד לתכלית השלימות והעילוי שברצון, בחי' רצון המוחלט כו'. ולאח"ז ישנו הענין דבמי נמלך בנשמותיהם של צדיקים⁵⁴, שבפירוש ותוכן תיבת "נמלך" נכלל כבר ענין של טעם והסברה כו' (בחוכמתא). ולאח"ז הנה כדי שתושלם תכלית הכוונה שנתאוה הקב"ה

(46) תרגום אונקלוס.
 (47) בתרגום ירושלמי עה"פ: בחוכמא.
 (48) ראה זח"א לא, ריש ע"ב: דתרגם יונתן בראשית בחכמתא.
 (49) ראה זח"א ג, ב. טו, ב. תקו"ז תיקון יא (כו, ב).
 (50) אבות רפ"ה.
 (51) ח"א רמז, א. ח"ג צד, ריש ע"ב. רחצ, ב.
 (52) יתרו כ, יא.
 (53) חגיגה ו, ריש ע"ב.
 (54) ב"ר פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג. וראה סד"ה בששה"ק תרס"ג (סה"מ תרס"ג ח"א ע' צה ואילך). המשך תרס"ו ע' תסג.